

Thema:
Motivatie

Beter Begeleiden

Vakblad voor begeleiders in het onderwijs

Goesting als drijfveer

Hoe je de liefde voor lezen aanwakkert

Sofie van de Waart: op de bres voor buitenbeentjes

Landelijke Beroepsgroep
Begeleiders Onderwijs

Beter Begeleiden Jaargang 14, nummer 4

Beter Begeleiden is een uitgave van de Landelijke Beroepsgroep voor Begeleiders in het Onderwijs (LBBO).

De LBBO richt zich op intern begeleiders, jonge-kindspecialisten, ambulante begeleiders, gedragspecialisten, beeldbegeleiders en specialisten begaafdheid.

LBBO

Leyensweg 113 A5
3721 BC Bilthoven
Telefoon: 085-7606246
E-mail: kantoor@lbbo.nl
Website: www.lbbo.nl

Coördinatie

Saskia Overvliet

Eindredactie

Femke van den Berg, Bureau Bisontekst

Hoofdredeactie

Elleke van den Burg-Poortvliet

Redactie

Engelien Houben-Feddema, Josje Jaasma,
Ingrid Nuijt, Lidy Peters, Joke Verwoerd,
Mirjam de Vos

Aan dit nummer werkten mee

Colette de Bruin, Karin Elburg, Frans Faber,
Ruth Heuvelman-Kroon, Pauline Jonker,
Mariëlle Lankhuijzen-Hendriksen, Sofie Morbée,
Naomi Smits, Jan Stevens, Lia Voerman,
Sofie van de Waart, Miriam Wijnants

Beeld

Angus Maguire, Doriekefotografie, Freepik, Geef me de 5,
Tom van Limpt fotografie en eigen beeldmateriaal van
auteurs en geïnterviewden.

Concept vormgeving

Buitengewoon Concept

Vormgeving/Druk/Sales/Verspreiding

Elma Media B.V.

Oplage

4000

Versijning

Beter Begeleiden verschijnt vijf keer per jaar
en wordt per post verstuurd naar alle leden
van de LBBO.

Copyright 2024

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
overgenomen of openbaar gemaakt, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever is niet
aansprakelijk voor enig handelen op grond van
de in dit blad gegeven adviezen en/of gedane mededelingen.

Redactioneel

Beats

‘Hoi! Hoe is het?’, vraagt de drumleraar aan mijn zoon, die gewapend met drumstokken en bladmuziek de muziekstudio binnenstapt voor zijn wekelijkse les. Zoonlief krijgt meteen de volle aandacht van de vriendelijke man, die er gelijk aan toevoegt: ‘Heb je nieuwe schoenen? Wat een mooie!’

Ik mag – hoe leuk! – elke week toekijken hoe mijn zoon vordert op het drumstel. En iedere keer weer ben ik blij verrast over hoe de drumleraar mijn zoon benadert. ‘Ik weet zeker dat jij dit kunt!’, zegt hij, nadat hij uitleg heeft gegeven over een nieuw stuk. En aan het eind van de les: ‘Welk ritme zou je voor de volgende keer willen oefenen: dit of het andere?’ Dit is precies wat mijn zoon nodig heeft, denk ik vaak als we na een half uur vol *beats* weer naar huis fietsen.

De drumlessen zijn alweer van jaren geleden en in de tussentijd heb ik een boel geleerd over wat effectieve leraren doen om leerlingen tot ontwikkeling te brengen. Toen ik las over de zelfdeterminatietheorie van Deci en Ryan viel bij mij ineens een kwartje: maar *dít* is de theorie die deze drumleraar – waarschijnlijk onbewust – in de praktijk brengt! De zelfdeterminatietheorie beschrijft hoe we anderen kunnen motiveren om te leren. Het blijkt belangrijk om aan drie basisbehoeften te voldoen: die aan verbondenheid, competentie en autonomie. Anders gezegd: kinderen (en volwassenen!) willen leren als er een goede relatie met de leraar is, zij zich kundig voelen en zelf keuzes kunnen maken. In de muziekstudio zag ik het levendig voor me.

Dit magazine staat in het teken van ‘motivatie’. Het gaat dan niet alleen om motivatie van leerlingen, maar ook om die van leraren en van jezelf. Het is niet verrassend dat de zelfdeterminatietheorie – die wereldwijd bekend is – in veel artikelen wordt aangehaald. Zo krijg je in het interview met Sofie Morbée van de Universiteit Gent (genuanceerde) basisinformatie over motivatie en deze theorie. Deze onderzoeker vertelt onder meer dat drijfveren van buitenaf (oftewel: extrinsieke motivatie) niet altijd verkeerd zijn; het gaat er vooral om dat de lerende een gevoel van ‘welwillendheid’ ervaart. Een verhelderend inzicht.

Zie jij de zelfdeterminatietheorie weleens terug in jouw onderwijspraktijk? Ik ben benieuwd. Let er eens op als je leraren begeleidt!

Elleke van den Burg
hoofdredeacteur@lbbo.nl

Inhoud

- 06** *De gedrevenheid van Sofie van de Waart*
'Ik wil alles doen om te voorkomen dat kinderen vastlopen of thuis komen te zitten.'
- 13** *Recensie 'Is het voor een cijfer?'*
Een pleidooi voor het 'ontcijferen' van het onderwijs.
- 14** *Wat is motivatie?*
Sofie Morbée, van de onderzoeksgroep Ontwikkelingspsychologie aan de Universiteit Gent, legt het uit.
- 19** *Eerste Hulp Bij Begeleiden*
'Hoe ga je om met collega's die op de rem staan?'
- 20** *Motiveren met beeld*
Hoe je de aanpak Didactisch Coachen inzet om leraren te motiveren.
- 25** *Mariëlle*
'Wanneer de motivatie weg is, kan je op discipline verder.'
- 26** *Motiverende gespreksvoering*
Tieneren willen best veranderen, maar niet veranderd worden.
- 31** *Recensie: 'Leerlingen intrinsiek motiveren'*
In 'De spelende school' staat centraal wat een kind echt wil.
- 32** *Andere informatieverwerking*
Hoe zet je leerlingen met autisme in beweging?
- 36** *Motivatie in groep 1 en 2*
Wat kunnen leraren en begeleiders doen om de betrokkenheid van kleuters te stimuleren?
- 40** *Interview met Naomi Smits*
Hoe breng je leerlingen én collega's de liefde voor het lezen bij?
- 45** *Topboek*
De must-reads van Karin Elburg en Lia Voerman.
- 47** *Tot slot*
Agenda, ledenacties en (ander) LBBO-nieuws.

